

KOMMENTAR

4

VI GLEMMER ALDRI PRAHA!

Taler holdt 21. august 1977 i Oslo
ved demonstrasjonen mot
Sovjets okkupasjon av Tsjekkoslovakia

Oktober

VI GLEMMER ALDRI PRAHA

**TALER HOLDT 21. AUGUST 1977 I OSLO
ved demonstrasjonen mot Sovjets okkupasjon
av Tsjekkoslovakia**

**Forlaget Oktober A/S
Oslo 1978**

I Kommentar-serien er tidligere utgitt:

K-1: Sigurd Allern: Søkelys på SIPO

K-2: Arbeiderklassen og idretten

K-3: Sigurd Allern: Enhet norske arbeidere — fremmedarbeidere

Kommentar 4: Vi glemmer aldri Praha.

Forsideill.: Karen Rød

© Forlaget Oktober A/S, Oslo 1978

1. opplag, mars 1978, 5000

Trykt hos A/S Duplotrykk

ISBN 82-7094-965-5

INNHold

Forord	s. 5
Mezeret Mengistu: Sovjets viktigste våpen er kontrarevolusjon	s. 9
Liv Finstad: Kvinner må ta stilling mot sosialimperialismen	s. 17
Georg Vaagen: Leve det kjempende tsjekkosllovakiske folket	s. 21
Initiativkomiteens plattform.	s. 27
Litteratur om Sovjet og sosialimperialismen	s. 31

FORORD

21. august 1968 ble Tsjekkoslovakia okkupert av tropper fra Sovjet og andre Warszawapakt-land. I Oslo ble det den gangen arrangert to protesttog mot okkupasjonen. Det ene bar paroler mot sosialismen og røde flagg med påmalt hakekors. I dette borgertorget fant vi blant andre DNA- og SF-ledelsen (bl.a. Berge Furre og Finn Gustavsen). Det andre toget — arrangert av SUF(m-l) — retta seg mot okkupasjonen og det markerte ved slagordropping at okkupanten ikke var noen sosialistisk stat: *Sosialisme — ja! Revisjonisme — nei!*

Støtta til det tsjekkoslovakiske folket har vært markert på forskjellig vis sia den gang og fra 1974 har det vært arrangert demonstrasjoner landet rundt på årsdagen for okkupasjonen. Revisjonistene og opportunistene i ledelsen for organisasjoner som SV, SVU og DNA har gått fra stille å ignorere demonstrasjonene (dette er blitt vanskeligere og vanskeligere ettersom støtta til det tsjekkoslovakiske folket har økt i Norge), og til å arrangere motdemonstrasjoner på fortauet, på samme måte som Unge Høyre gikk mot demonstrasjonene til støtte for FNL i Vietnam.

I 1977 var det også valgår og pressa av den økende støtta til det

tsjekkosllovakiske folket, fant SV- og DNA-ledelsen at det var på tide å gi «et handslag». Forøvrig for første gang sia 1968. «Handslaget» fikk form av et «støttemøte» i Samfunnssalen den 20. august. 150 mennesker møtte opp og fikk høre Reiulf Steen og Berge Furre snakke om Tsjekkoslovakia *uten å nevne Sovjet med et eneste ord*. Dette var ingen støtte til det tsjekkosllovakiske folket, men en hån.

Mot dette sto grunnlaget til demonstrasjonene som hadde disse hovedparolene:

- Sovjet ut av Tsjekkoslovakia!
- Frihet for alle politiske fanger i Tsjekkoslovakia!
- Frihet for de fengsla arbeiderne i Polen!
- Støtt de øst-europeiske folkenes kamp for sjølstendighet!
- Støtt de øst-europeiske arbeidernes kamp for sosialismen!
- Kamp mot USA-imperialismen — Kamp mot Sovjet-imperialismen!
- Protester mot Sovjets og USAs krigsøvelser i Nord-Atlanteren!
- Svalbard er norsk land — avvis sovjetisk press!

Dette heftet inneholder de talene som ble holdt i tilknytning til demonstrasjonen i Oslo, som samla 3 300 deltakere. I landet som helhet deltok nærmere 7 000 i ulike arrangementer. Mellomtitlene i talene er satt til av forlaget.

En kort presentasjon av de tre talerne:

Mezeret Mengistu — 18 år, fra Etiopia — studerte medisin i Moskva da oberst Mengistu Haile Mariam besøkte byen i mai 1977. Hensikten med besøket var å styrke forbindelsene mellom Etiopia og Sovjet. Fem hundre studenter fra Etiopia og andre afrikanske land demonstrerte mot besøket og oberst Mengistu.

Kort etter ble ei liste med navna på seksten av de mest aktive studentene overlatt sovjetiske myndigheter av projunta-studentene. De samarbeidet altså åpent med KGB.

Mezeret Mengistu var en av dem som sto på lista. Hun fikk enkeltbillett til Etiopia og ordre om å forlate Sovjet innen 18 timer. Å dra til Etiopia i denne situasjonen, ville bety en sikker død

for henne. Men ved å holde seg skjult i et døgn — en solidaritetsdemonstrasjon av de afrikanske studentene — og kontakt med Amnesty International ble de sovjetiske myndighetene tvunget til å la Mezeret Mengistu sjøl bestemme hvor hun ville reise. Det ble Sverige.

I et intervju med avisa Gnistan uttalte hun bl.a. dette om forholda for de etiopiske studentene i Sovjet:

— Etter kuppet (i Etiopia) har vi ikke lenger fått avholde noen møter. Den studentorganisasjonen som er imot juntaen er blitt forbudt. Bare projunta-studentenes organisasjon er tillatt til tross for at de er i et forsvinnende mindretall. Vi blir terrorisert, mens de får privilegier. Tilstanden er med andre ord blitt helt uholdbar. Vi må avsløre den sovjetiske propagandaen om forholda i Etiopia og legge fram sannheten.

Liv Finstad har i en årrekke vært aktiv i kvinnebevegelsen gjennom Nyfeministene. Hun satt som redaktør i kvinneveredaksjonen i studentavisa Universitas og har vært redaksjonsmedlem i tidskriftet *Sirene*. Som vitenskapelig assistent ved Kriminologisk Institutt har hun særlig arbeidet med kvinneforskning:

I 1977 satt hun som medlem i Initiativkomiteen for 21. august i Oslo og i et intervju i Klassekampen utdypet hun synet sitt på Sovjetunionen.

— Det siste året har vist meg hulheten i det jeg tidligere har tatt for god fisk — nemlig at Sovjet er «frigjøringsbevegelsenes venn». Sovjet har bare en hensikt med «hjelpen» sin: å øke sin egen innflytelse og dermed muligheten til profitt på den tredje verdens bekostning. Angola er et godt eksempel. Først etter at Portugal var kastet ut av landet, pøste Sovjet på med militært materiell til MPLA. Sovjet ga sju ganger mer økonomisk støtte til MPLA i de få månedene borgerkrigen raste for fullt enn de hadde gitt til sammen i de 15 åra den nasjonale frigjøringskrigen pågikk. Slik ønsket de å forgifte forholdene mellom de tre frigjøringsbevegelsene og å splitte dem ved å støtte en mot de to andre. Dette er ikke tilfeldig. Det særlig Afrika har store naturressurser

og en viktig strategisk plassering. Derfor kniver de to supermak-
tene om kontrollen over området.

Georg Vaagen er født i 1913 i Stavanger. Han har en lang og rik erfaring fra faglig arbeid og er en veteran i den kommunistiske bevegelsen. Opp gjennom åra har han hatt en mengde tillitsverv, på det faglige, politiske og kommunalpolitiske plan.

Georg Vaagen var medlem av «NKP» fra 1945 til 1971, da han brøt med partiet. Han har sia slutta seg til den nye kommunistiske bevegelsen.

Særlig kjent er kanskje Vaagen for det store arbeidet han utførte i kampen mot norsk EEC-medlemskap, som formann i Arbeiderkomiteen mot EEC og Dyrtid (AKMED).

Mezeret Mengistu

SOVJETS VIK- TIGSTE VÅPEN ER KONTRA- REVOLUSJON

Arbeiderklassens store ledere og organisatorer, Marx, Engels, Lenin, har aldri bygd noen kinesisk mur mellom borgerskapets ideologi — som slåss åpent mot den vitenskapelig funderte revolusjonære sosialismen — og revisjonismen som fører den samme kampen indirekte.

I vår tidsalder, spesielt i disse dagene, er vi vitne til denne sannheten, at revisjonismen bare er et annet uttrykk for borgerskapets ideologi. At det ikke er noe annet enn opportunisme, at det erstatte borgerlig idealisme under dekke av fraser om sosialisme og vitenskapelig kommunisme. Det er mye lettere å avsløre en fiende som har et klart åpent ansikt enn en fiende forkledd som en venn.

SOVJET ØNSKER HEGEMONI

I dag må arbeiderklassen over hele verden — og spesielt undertrykte folk i koloniene og nykoloniene — være på vakt overfor faren som den revisjonistiske renegatklikken i Sovjet står for. De framstår som sosialister, men hegemoni er målet deres og kontrarevolusjon er deres viktigste våpen og politiske linje.

Det revisjonistiske Sovjet har fullstendig forrådt og motarbeidet arbeiderklassens sak. De er i dag en kontrarevolusjonær makt som ønsker hegemoni, og de har påført de proletariske revolusjo-

nene stor skade i Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika ved å samarbeide med sine lakeier. Et av de ferskeste ofrene for Sovjets kontrarevolusjonære sammensvergelse, er Etiopia.

ETIOPIA — ET FASCISTISK MILITÆRDIKTATUR

Etter at det despotiske, føydalistiske og borgerlige regimet til Haile Selassie ble feid bort av den revolusjonære flodbølgen i februar-revolusjonen i 1974, har et fascistisk militærdiktatur reist seg som en «folkeregjering» på fruktene av de undertrykte massenes kamp. Etter at de tilrante seg statsmakta fra de undertrykte massene, har de satt i verk omfattende økonomisk og sosial ødeleggelse og innført et terroregime.

Regimet har erklært krig mot alle demokratiske bevegelser og spesielt arbeiderklassens marxist-leninistiske parti og dets væpnede styrker, EPRP (Det etiopiske folkets revolusjonære parti) og EPRA (Det etiopiske folkets revolusjonære hær). Tusenvis er blitt drept, folkemord er utført overfor det eritreiske folket, arbeidere, bønder og ungdom blir torturert, fangene i konsentrasjonsleirene blir tvunget til å spise menneskekjøtt, brystene til en gravid kvinne ble skåret opp i biter med dolk. Det er ikke grenser for hvilke metoder de bruker.

SOVJET STØTTER DET FASCISTISKE DIKTATURET TIL OBERST MENGISTU

Gjennom det de gjør, har den virkelige naturen til den fascistiske og sosialfascistiske klikken til oberst Mengistu og Haile Fida blitt avdekket og regimets fascistiske karakter avslørt. Når dette er sagt, er det klart at kontrarevolusjonens høyborg — det revisjo-

nistiske Sovjet — åpent og i fullt monn samarbeider med Mengistu Haile Mariams fascistiske regime både militært og politisk.

Våpen, tanks, MIG-jagere osv. sendes i enorme mengder til Etiopia, etter at Mengistu banka på Kremls porter, for å slå ned kampen de undertrykte folkene i Eritrea og Etiopia fører. Sovjet og deres lakeier forsyner ikke bare regimet med våpen. Deres regulære militærstyrker tar del i kampen mot folkets revolusjonære krig, forkledd som diplomater. De forsøkte å likvidere de revolusjonære kreftenes kamp både innafor og utafor landet (f.eks. trakasseringa av de etiopiske studentene i de såkalte sosialistiske landa).

SUPERMAKTENE RIVALISERER OM AFRIKAS HORN

På den andre sida står USA-imperialismen som har beholdt sine økonomiske interesser i Etiopia uberørt. De bevæpner den reaksjonære samlinga av føydalister som kalles EDU — Den etiopiske demokratiske union — gjennom Sudan, Egypt og Saudi-Arabia. Samtidig bygger både det revisjonistiske Sovjet og USA-imperialismen opp under den reaksjonære krigen mellom Etiopia og Somalia.

De to hegemoniske supermaktene rivaliserer om de samme interessene på Det afrikanske hornet. Deres motiver er militære og økonomiske.

REVISJONISTENES VÅPEN SKAL BLI VENDT MOT DEM SJØL

Det er en bitter sannhet som Bresjnevklikken og dens lakeier på den ene sida og USA-imperialismen på den andre, ikke forstår, at akkurat som Kuomintang og USA-imperialismen skulle bli vå-

penkilden til den kinesiske revolusjonen, så vil sovjetrevisjonistene være de beste kildene for våpen til den etiopiske revolusjonen.

Vi er stolte av og sikre på at vi kan fortelle mister Bresjnev, hans løpegutter og USA-imperialismen at Kalashnikov-geværene som fascistjuntaen nå er bevæpna med, i framtida skal bevæpne folkets frigjøringshær.

Ved hjelp av disse Kalashnikov-geværene fra fienden vil vi opprette en mengde frigjorte baseområder. De eritreiske frigjørings-soldatene vil knuse fienden. De undertrykte massene fra alle de ulike nasjonalitetene vil knuse fascismen og dens hovedstøtte — sovjetrevisjonistene. Dette er like sikkert som erfaringene fra Vietnam, Kampuchea og Laos har vist oss. Samme hvor mange tusen MIG-fly, tanks og geværer som fascistregimet blir forsynt med, samme hvor råttten propagandaen og bakvaskelsene som blir slengt ut fra revisjonistene er, så vil massene i Etiopia, under ledelse av EPRP, som fører en rettferdig og besluttosom kamp, være sikre på å seire.

FORDØM USA OG SOVJET

Som medlemmer av Den etiopiske studentunionen i Europa, ser vi klart at:

- den proletariske internasjonalismen blir motarbeida,
- nasjonenes rettigheter blir undergravd,
- de sovjetiske revisjonistene er hovedstøtta til det vakkende fascistiske militærdiktaturet i Etiopia,
- Sovjet tar del i den urettferdige krigen som føres av reaksjonære regimer,
- den kontrarevolusjonære sammensvergelsen under ledelse av USA-imperialismen i nært samarbeid med etterlevningene av føydaladelen «EDU», er USAs politikk.

Vi oppfordrer alle revolusjonære krefter til å fordømme Sovjets intervensjonspolitikk og imperialismen under ledelse av USA.

- Knus imperialismen, føydalismen og fascismen!

- Fordøm Sovjets intervensjon!
- De undertrykte massene i Eritrea og Etiopia vil med våpen knuse imperialismen og revisjonismen!
- Full uavhengighet for det undertrykte eritreiske folket!

SOVJET SENDER VÅPEN DIREKTE TIL ADDIS

Fra min egen erfaring med Sovjet kan jeg si at de pengene som blir brukt til våpenproduksjon i kappløp med USA, og til sentral-komiteen og andre gruppers luksuriøse liv, utgjør enorme mengder — mildt sagt — sammenlikna med det som kommer massene til gode.

Ingen er forundra over at de nå blander seg inn i Etiopia som et ledd i deres hegemoniske politikk. Da jeg ble utvist fra Sovjet, ble jeg fortalt at de skulle sende meg hjem med et fly som transporterte våpen direkte fra Moskva til Addis. I et forsøk på å presse meg, avslørte de seg sjøl fullstendig.

Hva slags fred er det Sovjet snakker om? Er det fred mellom de undertrykte massene i Tsjekkoslovakia og det hegemoniske Sovjet? Er det fred mellom den maktsøkende støttespilleren til fascistregimet i Etiopia og de undertrykte massene i Etiopia? Da tar de feil og avslører seg sjøl nok en gang. Etiopia vil ikke bli et nytt Chile eller en satellitt til Sovjet.

Det er helt utruglig at de snakker om fred, mens de sender mengder av våpen både til Etiopia og Somalia. Ingen kan ha illusjoner om at Sovjet har spesialvåpen som vil gi fred på Det afrikanske hornet.

Det etiopiske og det tsjekkoslovakiske folket, undertrykte folk i den tredje verden, undertrykte folk i Øst-Europa, alle er undertrykt av sosialimperialismen og USA-imperialismen.

Seier for det tsjekkoslovakiske folket!

Seier for det eritreiske folket!

Seier for det etiopiske folket!

DEMONSTRASJON

MOT USA- OG SOVJET-
IMPERIALISMEN

FRAMMØTE PÅ STORTORGET
SØNDAG 1/9 KLOKKA 18.30

HOVEDPAROLER:

SOVJET UT AV TSJEKKOSLOVAKIA!

USA UT AV VIETNAM!

STØTT GREKERNES KAMP MOT FASCISMEN!

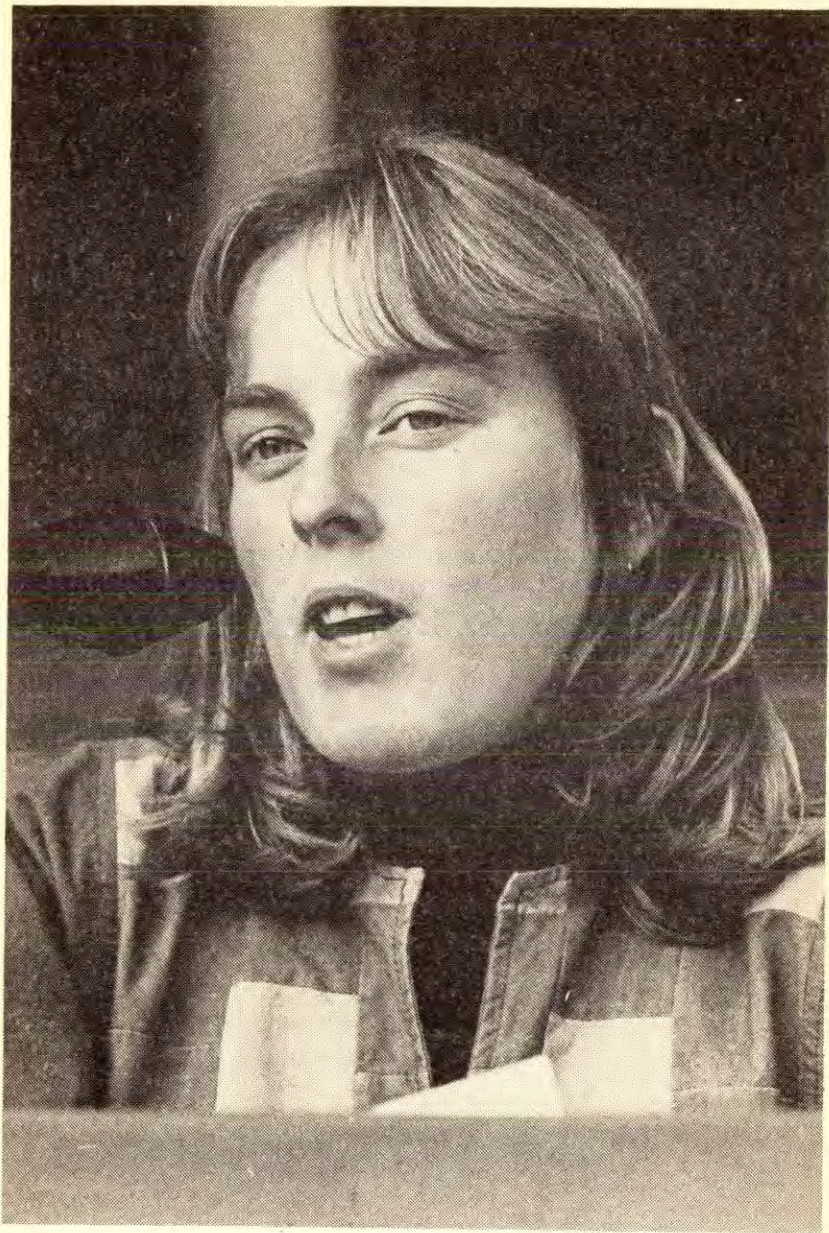
NATO UT AV NORGE!

BEKJEMP USA- OG SOVJET-IMPERIALISMEN!

«Løpeseddel fra 1968»

Liv Finstad

KVINNER MÅ TA STILLING MOT SOSIAL- IMPERIALISMEN

Vi er samlet her i dag fordi Sovjet nå i ni år har okkupert og brutalt undertrykt det tsjekkosllovakiske folket.

Skulle vi på en slik dag sitte hjemme og late som om ingenting er skjedd? *Det* ville være å svikte folket i Tsjekkoslovakia.

Skulle vi i stedet gått på det såkalte «støttemøtet» for Tsjekkoslovakia som DNA-leder Steen og SV-leder Furre holdt i går? To herrer som ikke har løftet en finger mot Sovjet i Tsjekkoslovakia siden 1968. Et møte som ikke med ett ord kritiserer Sovjet. *Det* er virkelig å svikte folket i Tsjekkoslovakia.

I dag går vi under den klare parolen: *Sovjet skal ut av Tsjekkoslovakia!* Vi har med paroler mot overgrepene i Polen og mot den sovjetiske imperialismen andre steder i verden: I Angola, Zaire, Etiopia. Vi demonstrerer mot Sovjets anneksjonspolitik i Barentshavet og på Svalbard. Vi protesterer mot supermaktene Sovjet og USAs krigsøvelser og krigsforberedelser.

Det fins dem som i er enig i at Sovjet ikke har noe å gjøre i Tsjekkoslovakia, men som nøler med å bli med i demonstrasjonen i dag. De er usikre på om det er riktig å kalle det tidligere sosialistiske Sovjet for aggressiv og imperialistisk.

For alle venner av sosialismen er det viktig å avsløre at Sovjet ikke lenger er et sosialistisk land med «enkelte feil», men en undertrykkende imperialistisk supermakt. Da blir det heller ikke vanskelig å skjønne at Sovjet kunne gå til det skritt å okkupere Tsjekkoslovakia.

Skulle kvinnene holde seg unna dette toget? Noen mener at kvinner ikke skal ta stilling til imperialismen, men holde seg til

spesielle «kvinnesaker». Andre mener at Sovjet er et foregangsland for frigjøring og fred og vil at kvinner skal støtte sosialimperialismen med paroler som «Stans opprustninga — nei til globalt selvmord». En parole som støtter opp under supermaktenes nedrustningsbløff. At Sovjet verken er fredens eller folkets venn, har Tsjekkoslovakia forlengst fått merke. Skulle ikke kvinner ta stilling *mot* sosialimperialismen, ville det være å svikte Tsjekkoslovakias folk.

Noen vil spørre: Nytter det å demonstrere? I fjor gikk 7 000 i tog over hele landet. 11 300 underskrifter ble samlet inn til støtte for demonstrasjonen her i Oslo. Vi skal gå her i dag og vite at vi er med på å gi et kraftig handslag til det tsjekkoslovakiske folket sin kamp mot en brutal russisk undertrykker. I dag skal vi vise at vi står på deres side *mot* Sovjets angrep. At vi står på deres side i kampen *for* sosialismen. La oss slå fast at det er en stolt plikt for alle oss her å gå i dette toget i dag. I dag viser vi at Tsjekkoslovakias kvinner og menn ikke står alene.

Sovjet ut av Tsjekkoslovakia!

Georg Vaagen

LEVE DET KJEM- PENDE TSJEKKO- SLOVAKISKE FOLKET

Kamerater!

Vår demonstrasjon i dag er et mektig uttrykk for den solidariteten og den medkjensla som alle progressive og revolusjonære i vårt land har til det undertrykte tsjekkosllovakiske folket.

For ni år siden i dag ble Tsjekkoslovakia okkupert av veldige militære styrker fra Sovjetunionen og andre land i Warszawa-pakten. Det skjedde ved et lynangrep over natten. Innbyggerne våknet opp i et hærtatt land.

De politiske lederne i Tsjekkoslovakia ble arrestert og ført til Moskva som fanger. Sovjetunionens hær og hemmelige politi tok over kontrollen i Tsjekkoslovakia. Blodig undertrykking, terror og angiveri ble den nye hverdagen.

I denne fryktelige tid for Tsjekkoslovakias folk, flammet plutselig et lys opp i mørket:

JAN PALACH

I protest mot okkupasjonen av hans fedreland, tok den unge Jan Palach sitt eget liv ved å helle bensin over seg og tenne på. Som en levende fakkel sto Jan Palach ved foten av Rytterstatuen utenfor Nasjonalmuseet i sentrum av Praha. Hans handling og hans person kom til å bli et hellig symbol på det tsjekkosllovakiske folkets lidelser og offervilje. *Aldri* glømmer jeg det synet jeg møtte i Pra-

ha juledagene i 1968. Jeg var kommet til byen på gjennomreise. Tusener på tusener av Prahas innbyggere oppholdt seg uavbrutt på plassen ved Rytterstatuen for å minnes Jan Palach. Brennende lys og blomster dekket bedet omkring statuen. *Stemningen* var ubeskrivelig.

I dag er det dødt og stille ved åstedet for Jan Palachs martyrdød. Blomsterbedet er fjernet, et lag med asfalt er kommet i stedet. Jan Palachs grav er slettet, hans jordiske levninger er flyttet til et ukjent sted. Få eller ingen spør hvor, terrorer legger et isnende grep over folket.

To tunge bærer hviler i dag på det tsjekkosllovakiske folkets skuldre: Den russiske okkupasjonsmakt og forræderregimet til Husak. Begge er like forhatt, begge er like ulovlige i sin tilstedeværelse. Det tsjekkosllovakiske folket lider, slik opposisjonsskriftet *Charta 77* bærer bud om.

Vi spør oss sjøl: Hvordan kunne Sovjetunionen — den første sosialistiske stat i verden — begå en slik handling mot det fredelige tsjekkosllovakiske folket? Hvordan kunne det bli mulig?

Svaret finner vi ved å se på utviklingen av sovjetstaten fra 1950-årene av.

EN BORGERLIG KONTRAREVOLUSJON

I årene etter Stalins død fant det sted en enorm maktforskyvning i sovjetstaten. Et veldig byråkrati av partiledere, militære, industriledere og den teknisk-vitenskapelige intelligensiaen dannet etterhvert et øverste økonomisk og sosialt lag i samfunnet.

Dette øverste laget ble den sosiale og politiske basis for Krustsjov og hans medsammensvorne. SUKP brøt med marxismen-leninismens revolusjonære linje og slo inn på en borgerlig, revisjonistisk politikk. SUKP — bolsjevikenes gamle parti, skapt av Lenin — degenererte til et maktorgan for den nye herskerklassen. Arbeiderklassen ble underkuet og i praksis fratatt alle demokratiske rettigheter. Sovjetunionen hadde opphørt å være en sosialistisk stat. En borgerlig kontrarevolusjon var gjennomført.

På det utenrikspolitiske området innledet Sovjetunionen nå et nært samarbeide med den amerikanske imperialismen. *Berust* av tanken på å dele verdensherredømmet med USA-imperialismen innledet de nye sovjetlederne den sosialimperialistiske politikken vi kjenner så vel til i dag.

OKKUPASJONEN GODKJENT AV USA

Vi skal merke oss i dag, at Sovjetunionens okkupasjon av Tsjekkoslovakia ble gjennomført med stilltiende godkjenning av den amerikanske regjering. Sovjetunionen forhørte seg på forhånd om hvordan den amerikanske regjering ville forholde seg i tilfelle en sovjetisk innmarsj i Tsjekkoslovakia. Det ble spurt om USA fremdeles holdt fast ved Jaltaavtalen. Da USA bekreftet dette, ble den amerikanske regjering varslet om den forestående innmarsjen. Ambassadør Dobrynin møtte personlig opp i det amerikanske utenriksdepartementet flere timer før innmarsjen og meddelte de amerikanske lederne om hva som nå skulle skje!

Slik framstår okkupasjonen av Tsjekkoslovakia som resultatet av et samarbeid mellom de to supermaktene.

DE TO SUPERMAKTENE — VERDENS FOLKS FIENDE NUMMER 1

USA og Sovjet — de to supermaktene — er verdens folks fiende nummer en. De to supermaktene rivaliserer om verdensherredømmet, samtidig som de samarbeider og intrigerer mot hverandre. De leder hver sin krigsblokk — NATO og Warszawa-pakten. Deres veldige fangarmer omslutter hele jorda, overalt truer de folkenes frihet og uavhengighet, overalt søker de å fremme sine egne interesser. Supermaktene taler gjerne om fred og nedrusting, men gjennomfører en opprusting i et vanvittig omfang og

tempo. Deres opprusting og aggressive politikk har skapt en atmosfære av frykt og reaksjon.

SOVJET — DEN MEST AGGRESSIVE

Den mest aggressive og krigslystne av de to supermaktene, er det sosialimperialistiske Sovjet. Dets holdning i Barentshavet og på Svalbard er en direkte trusel mot vårt lands interesser. Vi skal møte sosialimperialismens utfordring med fasthet og ro og ikke vike en tomme for dets press.

Når vi forholder oss slik og ikke et øyeblikk frykter motstanderen i nord, yter vi samtidig også den beste hjelp og støtte til det undertrykte tsjekkosllovakiske folket, det polske folket og alle andre folk som er undertrykte av imperialistene.

For bare når folkene overalt og i verdensmålestokk stiller opp til kamp mot imperialismen og fører denne kampen over til en seierrik sosialistisk revolusjon, vil folkenes frihet og uavhengighet være sikret.

Kamerater!

På ni-årsdagen for den sovjetrussiske okkupasjonen av Tsjekkoslovakia, lover vi høyt og hellig å støtte Tsjekkoslovakias folk i dets kamp for frihet og uavhengighet. Den tsjekkosllovakiske arbeiderklassen har en heroisk og ærerik historie å vise til. I den tid som kommer skal den tsjekkosllovakiske arbeiderklassen igjen forene seg med verdens anti-imperialistiske krefter!

Sovjet ut av Tsjekkoslovakia — Leve det tsjekkosllovakiske folket!

INITIATIVKOMITEENS PLATTFORM

Opprop foran 21. august:

Sovjet ut av Tsjekkoslovakia!

Frihet for de politiske fangene!

Frihet for de fengsla arbeiderne i Polen!

21. august 1968 overfalt 175 000 sovjetiske soldater Tsjekkoslovakia. Okkupantene oppretta et militærdiktatur lik Hitler gjorde det i Norge i 1940. Motstand blei knust med hard hand og utrenskninger, massearrestasjoner og angiveri blei dagens orden.

Nå har okkupasjonen vart i 9 år. Fortsatt står store sovjetiske styrker i landet. Tusener sitter i fengsel fordi de er mot militærdiktaturet.

Det siste året har vist at motstanden lever. En mektig protestbevegelse har reist seg. Underskriftsaksjonen Charta -77 retter seg mot de russiske herskerne i Tsjekkoslovakia. Den store oppslutninga om Charta viser sammen med gatedemonstrasjoner og andre protester at Tsjekkoslovakia vil befri seg fra slavelenkene.

Polens stilling minner om Tsjekkoslovakia. I protest mot at Polen er undertrykt og utbyttet av den sovjetiske sosialimperialismen, gikk ti tusener av arbeidere til streik i fjor sommer. Tusener av arbeidere blei fengsla og mange sitter inne i dag. Dette har ført til en brei bevegelse for å samle støtte til de fengsla arbeiderne i Polen.

Folkene i Tsjekkoslovakia og Polen trenger støtte. Jan Patocka, en av underskriverne av Charta, døde av hjerneblødning kort tid etter et hardt elleve timers forhør hos politiet. Stanislav Pyas, medlem av støttekomiteen for de polske arbeiderne, blei funnet med knust hode utenfor sitt hjem. Politiet sier han «falt i en trapp», men vennene hans sier at Pyas ble myrdet. Internasjonal støtte trengs og betyr noe. Det kan hindre at mange flere må dø som Patocka og Pyas og oppmuntre de tusener som gjør motstand.

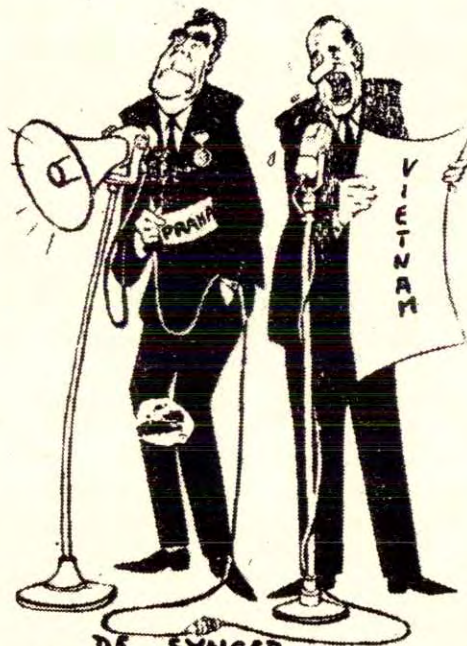
Virkelige fiender av imperialismen, virkelige venner av Tsjekkoslovakia og Polen må ikke glemme 21. august. På årsdagen for overfallet vil vi vise vår solidaritet. Vår støtte veier tungt, nettopp fordi vi går klart imot både sosialimperialismens undertrykkelse i øst og USA-imperialismens undertrykkelse i vest. Herrene i Kreml kan ikke forvrengte vårt standpunkt til at vi fordømmer en undertrykker bare for å støtte en annen. Derfor er det spesielt viktig at nettopp vi støtter folkene i Tsjekkoslovakia og Polen.

INITIATIVKOMITEEN FOR 21. AUGUST I OSLO

besto av Tove Nilsen, forfatter. Sam O. Kjenne, forfatter, Tove Danielsen, skuespiller. Rolf Arly Lund, skuespiller. Egil Storeide, maler, formann i Unge Kunstneres Samfunn. Erling Thurmann Andersen, filmfotograf. Steinar Ofsdal, musiker, Lars Klevstrand, musiker. Thor Ellingsen, journalist. Odd Ramsøy, sosiolog. Finn Pettersen, formann i Anti-imperialistisk komite for den 3. verden. Solveig Nyhamar, forkvinne i Kvinnefronten.

Jan Hattestad, formann i Det Norske Studentersamfund. Egil Olsen, medlem av Idrettsaksjonen. Ann-Inger Øyan, forkvinne i Landslaget for norske Lærerstudenter. Josef Pausura, flyktning fra Tsjekkoslovakia. Liv Finstad, medlem av Nyfeministene i Oslo. Per Larsen, formann i Film- og Teaterteknisk Forening. Einar Lien, bygningsarbeider og Spania-veteran. Jan Graatrud, bryggearbeider. Jan Hagen, styremedlem i Oslo Bryggearbeideres Forening. Karsten Bredeesen, varamann i klubbstyret i Transportarbeiderklubben, Linjegods Alnabru. Bror Hinkel, verneombud Fabritius og sønner. Svein Erik Tyrdal, styremedlem i Trykkeriklubben, Fabritius og sønner. Sidsel Nymoen, sekretær i Trykkeriklubben Fabritius og sønner. Øivind Hartmann, klubbstyremedlem Jøtul. Bjørn Kjølstad, klubbstyremedlem Nyland Vest. Brynjulf Mugaas, platearbeider, Nyland Vest. Bjørn G. Lunder, formann i Telefonsentralmontørenes Forening. Terje Skog, formann i Heismontørenes Fagforening. Sveinar Bones, medlem av Hovedstyret i Oslo Sporveisbetjenings Forening. Rosa Seierstad, programsekretær. Ole Gunnar Leirvåg, formann i Studentmållaget i Oslo. Torstein Hilt, medarbeider i redaksjonen i «Hundre Blomster».

BEKJEMP USA- OG SOVJET- IMPERIALISMEN!

DE SYNGER
DEN SAMME VISA...

LEVE DET TSJEKKOSLOVAKISKE,
GRESKE OG VIETNAMESISKE
FOLKETS FRIHETSKAMP!

«Del av løpeseddel 1968»

LITTERATUR OM SOVJET OG SOSIAL- IMPERIALISMEN:

Sosialimperialismen. Sovjet i dag. Forlaget Oktober. Kr. 34.50.

Sovjet ut av Tsjekkoslovakia. Hefte utgitt av 21. augustkomiteen ved Universitetet i Oslo 1977. Kr. 5,-.

Revolusjonær opposisjon i Sovjet. Forlaget Oktober. Kr. 27,-.

Angola. Sosialimperialismen i Afrika. Forlaget Oktober. Kr. 38,-.

Polens arbeidere reiser seg. Artikler fra Polens illegale kommunistparti. Forlaget Oktober. Kr. 36,-.

Den store polemikken. Dei kinesiske kommunistane avslører den moderne-revisjonistiske leiinga i Sovjetunionens kommunistiske parti (bind 1—3). Forlaget Oktober.

Enver Hoxha: *Albanias kommunister i kamp mot Khrusjtsjov-revisjonismen*. Forlaget Oktober. Kr. 56,-.

Nils Holmberg: *Fredlig kontrarevolution*. (2 bind). Svensk Oktober. Kr. 31,50 pr. bind.

Vi glemmer aldri Praha!

21. august 1968 okkuperte tropper fra Sovjet og andre Warszawapakt-land Tsjekkoslovakia.

Dette heftet inneholder talene som blei holdt i Oslo ved demonstrasjonen 21. august 1977 mot okkupasjonen.

Talerne var Mezeret Mengistu — etiopisk flyktning, utvist fra Sovjet, Liv Finstad — medlem av Nyfeministene og Georg Vaagen — tidligere faglig tillitsmann.

